

Palkalla tultava toimeen

Suomessa työskentelevien palkansaajien ostovoima on romahtanut etenkin vuoden 2022 aikana. Työntekijän taskusta on viime vuoden aikana kadonnut joka kahdeskymmenes euro ja todelliset ansiot ovat 2010-luvun puolivälin tasolla. Työntekijöillä palkka menee muita useammin ihan tavalliseen elämiseen, eikä kaikilla ole sukanvarressa säästöjä näin monen kustannuksen samanaikaiseen nousuun.

TAVOITE 1

Työn sivukulujen palauttaminen takaisin työnantajille

Vuonna 2017 työntekijöille siirrettiin yhteensä 2,05 prosenttiyksikköä työnantajille kuuluneita palkan sivukuluja. Laskimme, että kiky-talkoot ovat kustantaneet työntekijöille jo yli 11 miljardia euroa ja kello käy koko ajan. SAK:laisen liiton jäsenen keskimääräisellä palkalla se tarkoittaa vuodessa 720 euroa.

TAVOITE 2

Osa-aikaiset työsopimukset on perusteltava

Määräaikaisen työsopimuksen tekeminen pitää lain mukaan perustella aina erikseen. Meidän mielestämme sama periaate pitäisi ulottaa myös osa-aikaisiin työsuhteisiin. Tämä antaisi keinoja puuttua perusteettomiin osa-aikaisuuksiin ja näin varmistaa, että yhä useammasta työsuhteesta saa riittävän toimeentulon.

TAVOITE 3

Lisät on säilytettävä

Yötyöstä tai sunnuntaista maksettavan korvauksen on myös jatkossa määrädyttävä lakien ja valtakunnallisten työehtosopimusten mukaan. Ne tekevät monelle työntekijälle osa-aikaisesta tai keikkaluontoisesta työstä siedettävää ja nostavat kuukausiansiot tasolle, jolla tulee toimeen.

VAALISTAJA.fi

Tästä on syytä puhua

Vaalistaja tiivistää pitkistä puheista olennaisen ja purkaa poliittisen jargonin suomeksi. Sanoo ääneen sen mitä vaalikeskustelussa ei sanottu ja kertoo mistä oikeasti puhutaan.

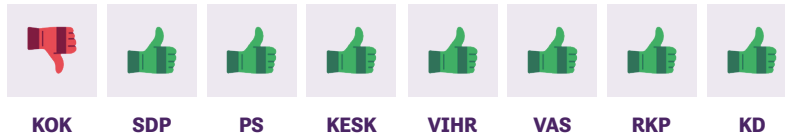
Lue lisää vaalistaja.fi

Mitä mieltä puolueet ovat.

Eduskuntapuolueita pyydettiin vastaamaan kyllä tai ei ja he saivat perustella kantansa. Jos puolue ei vastannut suoraan, Vaalistaja-tiimi selvitti kannan ulostulojen perusteella.

PUOLUEIDEN
VASTAUKSET

Sunnuntaityöstä on maksettava jatkossakin kaksinkertainen palkka

KOK: "Ihmisten toimeentulo on turvattava reilulla tavalla. Sunnuntaisät voivat olla oleellinen osa palkanmuodostusta. Samaan aikaan on löydettävä keinoja, joilla yrittäjien mahdollisuuksia toteuttaa elinkeinoaan lisätään. Toimialakohtaisesti pitäisi olla mahdollista sopia TES:llä sunnuntaikorvauksesta siten, että se olisi sekä työntekijöiden, että työnantajien edun mukaista."

Kokoomus ei vastannut suoraan kysymykseen kyllä tai ei, mutta Vaalistajan selvityksen mukaan puolue on mm. aiemmin ajanut sunnuntaisien poistamista lainsäädännöstä.

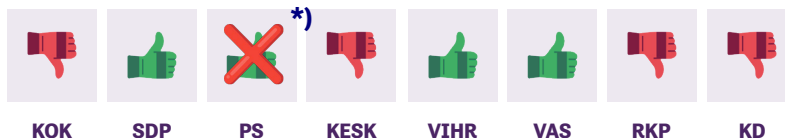
KESK: "Keskustan puoluekokous linjasi aloitevastauksessaan 2018, että yhä kiireisemmäksi muuttavassa maailmassa on hyvä, että meillä on jatkossakin viikossa yksi päivä, jolloin mahdollisimman moni voi olla vapaalla tai jolloin vapaan menetyksestä saa tuntuvamman lisäkorvauksen."

VAS: "Sunnuntaisät ovat merkittävä taloudellinen lisä monille työntekijöille eri aloilla, mutta ennen kaikkea se on korvaus siitä, että joutuu olemaan töissä aikana, jolloin moni muu ei ole. Esimerkiksi koulut ja suurin osa päiväkodeista ovat viikonloppuisin kiinni. Erityisesti nykyisessä tilanteessa hintojen noustessa emme tarvitse palkanalennuksia, vaan palkankorotuksia."

RKP: "Sunnuntaisä on tärkeä osa palkkaa monella alalla."

KD: "Ainakin enemmän kuin arkena, tason saavat työmarkkinaosapuolet sopia."

Työn sivukulut (2,05 prosenttiyksikköä) tulee siirtää työntekijöiltä takaisin työnantajien maksettavaksi

KOK: ei vastannut mainittuun väitteeseen, mutta Vaalistajan selvityksen mukaan kokoomuksen eduskuntaryhmän puheenjohtaja Kai Mykkänen on tyrmännyt ajatuksen mm. Iltalehden haastattelussa 4.2.2023.

PS: "Asiasta pitää neuvotella ja sopia kolmikannassa." *)
Vaalistaja suomentaa: Kolmikanta tarkoittaa, että työntekijöiden ja työnantajien keskusjärjestöt sopivat yhdessä hallituksen kanssa sopimuksista ja lainsäädäntömuutoksista.

*) **HUOMAA:** Perussuomalaiset vastasi Vaalistajan väitteeseen 2.2.2023 kyllä. Puolueen puheenjohtaja Riikka Purra kertoi kuitenkin MTV:n vaalitentissä 29.3.2023 puolueen vastustavan kiky-maksujen palauttamista takaisin työnantajien maksettavaksi.

KESK: "Työpaikkojen säilymiseksi ja lisäämiseksi on tärkeää, ettei yritysten ja muiden työnantajien verotusta kiristetä eikä muitakaan maksurasitteita kasvatettaisi."

VIHR: "Vihreät on valmis edistämään Kiky-sopimuksen sosiaalivakuutusmaksujen siirron perumista tasapainoisen työmarkkina-, työllisyys- ja talouspolitiikan kokonaisuuden osana."

VAS: "Kiky-sopimuksessa siirrettiin työnantajilta työntekijöiden maksettavaksi työntekijän työeläkemaksua, työttömyysvakuutusmaksua ja sosiaaliturvamaksua. Vasemmistoliitto äänesti ainoana puolueena tätä vastaan – kiky-maksut on viimein palautettava työnantajien vastuulle."

RKP: "Palkansaajien ostovoimasta tulee huolehtia. Sitä ei kuitenkaan pidä tehdä niin, että yritysten kilpailukyky heikkene, koska se olisi haitaksi myös työntekijöille. On tärkeä muistaa, että uudet työpaikat syntyvät ennen kaikkea pienissä- ja keskiuurissa yrityksissä."